

Geliş/Received: 09/09/2023

Kabul/Accepted: 29/09/2023

Araştırma Makalesi / Research Article

ISSN: 2547-9725

YEREL GAZETELERDE UYUŞTURUCU HABERLERİNİN SUNUMU: BAĞIMLILIKLA MÜCADELE BAĞLAMINDA BİR ANALİZ

Aynur ARSLAN*

Öz

Uyuşturucu konusu tüm dünya ülkeleri için küresel, toplumsal ve bireysel etkileri olan çok boyutlu bir sorundur. Uyuşturucu ile mücadele çalışmalarında medya önemli bir araçtır. Bu çalışmada bölge halkının görüşlerinin belirlenmesinde etkili bir medya aracı olan yerel gazetelerin uyuşturucu konusundaki haberlerinin bağımlılıkla mücadele kapsamında analiz edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Samsun il ve ilçelerinde faaliyet gösteren yedi yerel gazete oluşturmaktadır. 01 Şubat 2022-28 Şubat 2023 tarihleri arasında incelenen gazetelerden 312 haber çalışma kapsamına alınmıştır. Çalışmanın verileri içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Yapılan analizde incelenen yerel gazete haberlerinin çoğunun uyuşturucu kaçakçılığı ve ticareti konusunda adli haberler olduğu, haber metinlerinde uyuşturucu madde isimlerine çok fazla yer verildiği, haber fotoğraflarında uyuşturucu maddelerin görüntülerinin yoğun olarak kullanıldığı görülmüştür. İncelenen haberlerde bağımlılıkla mücadele kapsamında çok az sayıda haber tespit edilmiştir. Sonuç olarak Samsun yerel gazetelerinde uyuşturucu konusunun adli haberlerle sınırlı olduğu ve bağımlılıkla mücadele kapsamında bilgilendirici ya da farkındalık yaratacak içeriğin yetersiz olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Uyuşturucu, Yerel Gazete, Haber, Bağımlılıkla Mücadele

JEL Kodu: JEL: L82, JEL: I18

Presentation Of Drug News In Local Newspapers: An Analysis In The Context Of Combating Addiction

* Dr. Öğr. Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, aynur.arslan@omu.edu.tr, [0000-0002-3654-2157](https://doi.org/10.1501/0000-0002-3654-2157)

Atıf yapmak için / To cite this article: Arslan, A. (2023). Yerel Gazetelerde Uyuşturucu Haberlerinin Sunumu: Bağımlılıkla Mücadele Bağlamında Bir Analiz. Akademik İzdüşüm Dergisi, 8(2): 547-569.

Abstract

The drug issue is a multidimensional problem with global, social and individual effects for all countries in the world. Media is an important tool in the fight against drugs. This research aims to examine drug news in local newspapers, which is an effective media tool in determining the opinions of the local people within the scope of the fight against addiction. The sample of the research consists of seven local newspapers operating in Samsun province and districts. 312 news from the newspapers examined between 01 February 2022 and 28 February 2023 were included in the scope of the study. The data of the study were examined using the content analysis method. In the analysis, it was seen that examined the majority of the local newspaper news were forensic news about drug smuggling and trade, drug names were abundantly included in the news texts, and drug images were extensively included in the news photographs. In the news examined, very few news were identified regarding the fight against addiction. In conclusion, it was observed that the drug issue in Samsun local newspapers was limited to judicial news and there was insufficient content to inform or raise awareness within the scope of the fight against addiction.

Keywords: Drugs, Local Newspaper, News, Combating Addiction

JEL Codes: JEL: L82, JEL: I18

1. GİRİŞ

Uyuşturucu maddeler; vücuda girdikten sonra kişide ruhsal, davranışsal ve bedensel değişiklikler meydana getiren ve bağımlılık yapabilen kimyasal maddeler olarak tanımlanır (Ögel, 2010: 3). Sağlık nedeniyle alınanların dışında, kullanımı, tedariki ve ticareti çoğu ülkede yasak olan uyuşturucu maddeler, çok ciddi zararlı etkileri sebebiyle ulusal ve uluslararası kapsamda risk ve tehlike olarak kabul edilmiş ve mücadele için işbirliğine gidilmiştir. Her geçen yıl türü ve kullanıcı sayısı artarken, erişimi kolaylaşan uyuşturucu maddelerin bağımlılık yapıcı etkisi, toplumun tüm katmanlarında görülmekle birlikte özellikle gençler arasında giderek daha fazla yaygınlaşmaktadır (Gezen, 2018: 468; UNODC, 2022). Uyuşturucu madde bağımlısı, maddenin bedeninde ruhsal, fiziksel ve sosyal yönden yaptığı zararlı etkilere rağmen, maddeyi almaya devam etmekte, bırakmak istese de bırakmamakta ve maddeyi alma isteğini durduramamaktadır (BMYK, 2023). Bağımlı hale gelen bireyin aile, iş ve sosyal yaşamında bozulmalar yaşanmakta, suça eğilimi artabilmektedir. Uyuşturucu madde bağımlılığı küresel toplumsal ve bireysel etkileri ile çok boyutlu bir halk sağlığı

sorunu olmasının yanında adli, hukuki, iktisadi boyutlarda da önemli bir toplumsal sorundur. Bu açıdan bağımlılıkla mücadelenin kapsamlı bir şekilde sistematik, bütünleşik ve sürdürülebilir anlayışla yürütülmesi gerekir (Taşdemir, 2019: 15).

Uyuşturucu maddelerin uluslararası dolaşımı, ülkelerde önemli güvenlik sorunlarına, ekonomik kalkınmayla ilgili zararlara ve ülke imajıyla ilgili sorunlara da neden olduğu için mücadele çalışmaları ulusal ve uluslararası işbirliği çerçevesinde geliştirilen politikalar ve anlaşmalarla, stratejik planlamalar doğrultusunda yürütülür. Mücadelenin temel hedefi uyuşturucu kullanımının önlenmesi, uyuşturucu bağımlılığının tedavisi ve uyuşturucu kaçakçılığının engellenmesidir. Bu amaçlarla hükümetler ve bağlı kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları, özel kurum ve kuruluşlar farklı düzeylerde ve farklı araçlarla işbirliği içinde çalışmaktadırlar.

Medya uyuşturucu ile mücadele çalışmalarında geniş kitlelere en hızlı şekilde ulaşmak için önemli bir araçtır. Uyuşturucu ile mücadele kapsamında çalışan tüm kurum ve kuruluşlar uyuşturucu maddeler ve etkileri hakkında halkı bilgilendirmek, eğitmek ve farkındalık oluşturmak, uyuşturucu kaçakçılığını teşhir ederek caydırıcılık oluşturmak ve uyuşturucu bağımlılarının tedavisine destek sağlamak için yaptıkları tüm faaliyetleri medya aracılığıyla kamuoyuyla paylaşma imkanı bulurlar (Taşdemir, 2019: 41). Haberler, gündüz kuşak programları, diziler, sinema filmleri, belgeseller, tartışma programları aracılığıyla ya da makaleler, köşe yazıları, kamu spotları, kampanyalar veya sosyal medya ortamları aracılığıyla uyuşturucu ile mücadele çalışmaları ve mesajları kamuoyuna hızla ulaştırılabilir. Hükümetler, politika yapıcılar, yöneticiler, uzmanlar bağımlılıkla mücadele kapsamındaki düzenleme, araştırma, rapor ve faaliyetlerini medya araç ve ortamlarından kolaylıkla paylaşabilme imkanı bulurlar.

Medyanın uyuşturucu ile mücadele çalışmaları kapsamında ürettiği içeriği mesleki ilkeler çerçevesinde sunma sorumluluğu vardır. Medyada, toplum sağlığını ve refahını tehdit edecek yayınların yapılmaması ve oluşturulan yayın içeriklerinde buna özen gösterilmesi, bağımlılığı özendirici ve merak uyandırıcı örtülü içeriklerin yayınlanmaması,

bağımlılığın bireyde neden olduğu sahte ve geçici iyi hissetme duygusunun vurgulanmaması, gereksiz ve yol gösterici bilgilerin verilmemesi, bağımlılıktan kurtulan kişilerin başarı hikayelerinin yayınlanması gibi ilkeler bağımlılıkla mücadele kapsamında sorumlu yayıncılık ilkeleri olarak benimsenmiştir (Ökten, 2023: 58).

Bu çalışmada medyanın önemli bir organı olan yerel gazetelerde uyuşturucu haberlerinin sunumu, bağımlılıkla mücadele kapsamında incelenecektir.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Uyuşturucu Bağımlılığı İle Mücadele

Uyuşturucu madde bağımlılığı kapsamlı bir mücadeleyi gerektiren küresel bir sorundur. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi'nin hazırladığı Dünya Uyuşturucu Raporu'na göre 2020 yılında 15-64 yaş arası yaklaşık 284 milyon kişi uyuşturucu kullanmıştır (UNDOC, 2022). 2022 yılı Avrupa Uyuşturucu Raporu'nda Avrupa Birliği ülkelerinde 15-64 yaş arasındaki bireylerin 83,4 milyonunun (%29) hayatının bir döneminde yasa dışı uyuşturucu kullandığı bildirilmiştir (EU, 2022). Türkiye'de ise güvenlik güçleri tarafından 2020 yılında 159.268 uyuşturucu olayına, 2021 yılında ise %35,5 artışla 215.771 uyuşturucu olayına müdahale edilmiştir (TUBİM, 2022). Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO, 2023) verilerine göre 2019 yılında uyuşturucu kullanımına bağlı yaklaşık 600.000 ölüm gerçekleşmiş, 2021 yılında ise yaklaşık 39,5 milyon kişi uyuşturucu kullanımı ile ilgili sağlık sorunları yaşamıştır. Türkiye'de 2007-2016 yılları arasında uyuşturucu madde kullanımına bağlı 2148 ölümün gerçekleştiği bildirilmiştir (TMBB, 2018: 13).

Avrupa'da üretilen uyuşturucunun Ortadoğu ülkelerine ana geçişinde stratejik bir konumda olan Türkiye, transit geçiş bölgesinde olması ve nüfusunun genç olması sebebiyle uyuşturucu kaçakçılığı ve satışında hedef konumundadır ve bu durum oldukça risklidir (TUBİM, 2021). Bu nedenle uyuşturucu ile ilgili konular aynı zamanda ulusal ve uluslararası düzeyde ciddi bir güvenlik sorunu da oluşturmaktadır. Uyuşturucu ile mücadele çalışmaları ülke

ekonomilerinde önemli bir yer kaplamaktadır. Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM, 2022) raporuna göre uyuşturucu ile mücadele amacıyla yapılan kamu harcamaları 2021 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık %27,2 oranında artmıştır ve her yıl giderek artmaktadır.

Uyuşturucu ile mücadelenin uluslararası boyutunda; Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Tek Sözleşmesi, 1971 tarihli Psikotrop Maddeler Sözleşmesi, 1988 tarihli BM Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığı ile Mücadele Sözleşmesi temel politikaları oluşturmaktadır (Alada, 2022: 34). Bununla birlikte Uyuşturucu ile mücadele kapsamında faaliyet gösteren Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC), Uluslararası Narkotik Kontrol Kurulu (INCB) ve Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (EMCDDA) gibi uluslararası kuruluşlar da mücadele kapsamında önemli çalışmalar yürütmektedir. Türkiye EMCDDA ile 2001 yılında işbirliği çalışmalarına başlamış ve 2007 yılında ise komisyon üyeliğine kabul edilmiştir.

EMCDDA Bağımlılık Yapıcı Maddeler ve Bağımlılık ile Mücadele Ulusal Rapor' larında bağımlılıkla mücadelede uygulanan eylem konuları aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır. (EMCDDA, 2012:14);

Koordinasyon: Uyuşturucu ile mücadelede çalışmalarında koordinasyon; risk gruplarıyla etkin çalışmalar yapmayı, ulusal ve uluslararası işbirliğini ve eşgüdümü sağlanmayı ve bu yolla ortak bir veri oluşturmayı ifade eder.

Arz ile Mücadele: Uyuşturucu ile mücadelede tüm dünyada ve Türkiye'de uyuşturucu madde kaçakçılığının ve madde kullanılmasının önlenmesini; özgür, adil, güvenli bir yaşamın tahsis edilmesini, bu çabalarda toplumun ve bireyin yüksek yararının gözetilmesini içeren çalışmalardır.

Talep Azaltımı (Önleyici Faaliyetler): Bütün nüfusu ve risk gruplarını uyuşturucu maddelerden uzak tutmak, korumak; koruma-önleme ve eğitim alanlarında hizmet verecek profesyonel uzman ve nitelikli personel bulundurmak; gençler ve çocukların toplumsal yaşama güvenle ve etkin bir şekilde katılımını sağlayacak projeler üretmek, suçu ve madde

kullanımını özendirici her türlü faaliyete karşı toplumun bütünüyle dayanışma içinde olacağı etkinlikler düzenlemek.

Tedavi ve Rehabilitasyon: Ulusal ve uluslararası düzeyde sağlığın korunması tedbirlerinin alınması; çocukların ve gençlerin sağlıklı, güvenli ortamlarda yaşamasının korunmasının ve yetişmesinin sağlanması.

Bilgi Toplama, Araştırma, Değerlendirme. Uyuşturucu madde sorunuyla ilişkili profili ortaya koymak.

Bu kapsamda Türkiye’de uyuşturucu ile mücadelede Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı, başta olmak üzere Adli Tıp Kurumu, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Mali Suçları Araştırma Kurulu, İç İşleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, RTÜK, Üniversiteler, Yeşilay gibi birçok kurum ve kuruluş işbirliği içinde çalışmaktadır. Türkiye’de Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı’na bağlı olarak 2004 yılında kurulan Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM) ulusal koordinasyondan sorumlu merkez olarak faaliyetlerini yürütmektedir.

Uyuşturucu ticareti ve kullanımı ile mücadele eden tüm kurum ve kuruluşlar hedeflerine ulaşmak için, işbirliği içinde politikalar oluşturarak, eğitim, araştırma, proje gibi faaliyetler düzenleyerek çalışmalarını sürdürmektedirler. Mücadele kapsamında uyuşturucu üretiminin, ticaretinin ve kullanımının yasaklanmasına ilişkin yasal düzenlemeler, uyuşturucu suçlarına ilişkin cezaların artırılması, uyuşturucu kaçakçılığının önlenmesine yönelik politikaların hazırlanması faaliyetleri de hükümetler düzeyinde yürütülmektedir. Uyuşturucu kullanımı konusunda farkındalık oluşturmak için toplumun her kademesine yönelik eğitimlerin planlanması, projelerin yapılması, tedavi ve rehabilitasyon faaliyetlerinin düzenlenmesi ve tüm bu olanakların kitlelere duyurulması gerekir. Medya uyuşturucu bağımlılığı ile mücadelede kitlelere ulaşmak için en etkili araç ve ortamlardan biridir. Uyuşturucu ile mücadelede ulusal medyayla birlikte yerel medyanın çalışmaları da oldukça önemlidir. Yerel gazeteler yerel

kamuoyunun düşünce, kanaat ve tutumlarının oluşturulmasında, yerel halkın sesinin duyurulmasında etkili medya araçlarıdır (Bekiroğlu, 2008). Medya yayınlarında uyuşturucu maddelerin, bağımlılığın ve bağımlılığa sebep olan parametrelerin çerçevelenmesi, tanımlanması ve işlenmesi toplumun tutum ve davranışlarının belirlenmesinde önemli rol oynar (Taşdemir, 2019: 41). Yerel gazetelerin uyuşturucu konusunu ve mücadele yöntemlerini haber yapma biçimi uyuşturucuya yönelik yerel farkındalığın oluşturulmasında oldukça önemlidir.

2.2. Uyuşturucu Bağımlılığı İle Mücadelede Yerel Gazeteler

Yerel yayıncılık belli bir bölgede yayın yapan gazete, radyo, televizyon aracılığıyla bölge halkına, yörede gerçekleşen her türlü sosyal, politik, ekonomik ve kültürel haberlerin ve bilgilerin aktarımıdır (Erkan & Bağlı, 2005: 187). Yerel yayıncılığın en eski uygulamalarından biri yerel basın dolayısıyla yerel gazetelerdir.

Yerel gazeteler, bir bölge ya da yöre halkını bilgilendirmek, haberdar etmek, eğlendirmek, eğitmek ve yerel kamuoyunun oluşumunu sağlamak amacıyla yayıncılık faaliyeti yapan medya organlarıdır. Yöre insanlarını yakından tanıyan yerel basın, onlarla daha sıcak ve samimi ilişkiler kurarak halkın toplumsallaşmasına ve hemşehrilik ilişkilerinin güçlenmesine katkı sağlar (Vural, 2007: 338). Yerel gazeteler bölge halkıyla iç içe oldukları için olayları yakından takip ederek, ulusal gazetelere de malzeme sağlar. Kendi bölgesine ait bir gazetede kendi sorunlarını, bu sorunlara yönelik çalışmaları, kendi sesini ve yüzünü gören yerel halk, yakın çevresiyle ilgili gelişmeleri daha ilgiyle takip eder ve olaylara sahip çıkar. Yerel gazeteler, yerel yöneticilerin olaylara ilgisini çekerek, ihtiyaçların giderilmesi konusunda yetkilileri yönlendirici bir rol de üstlenir. Bu nedenle yerel gazetelerin toplumsal hayatın düzenlenmesinde önemli rol ve sorumlulukları vardır (Vural, 2007: 339).

Yerel gazeteler aracılığıyla yaşadığı bölge hakkında bilgi sahibi olan halk, bölge sorunlarına karşı duyarlılık kazanır ve sorunların çözümünde dayanışma içinde olur. Yerel gazeteler halkın günlük yaşamdan haberdar olmasını sağlarken aynı

zamanda bilgilendirme ve kanaat oluşturma etkisi de yapar. Yörenin güçlenmesinde toplumsal yapının iyileşmesi ve sağlıklı kalmasında yerel gazetelerin önemli etkisi vardır (Gezgin, 2007:177; Vural, 2007: 339). Yerel gazetelerin bu özellikleri ve yerel olmanın sağlayacağı avantajlar bölgede uyulşturucu maddeler ve bağımlılıkla mücadele çalışmalarında önemli katkılar sağlayabilir. Yöre halkında farkındalık oluşturmak, bilgilendirme yapmak, kanaat ve tutum oluşturmak ve sağlıklı toplum hedefine ulaşmak için bağımlılıkla mücadele çalışmalarına yerel gazeteleri dahil etmek gerekir.

Bağımlılıkla mücadele konusunda il ve ilçelerde Emniyet Müdürlükleri, Milli Eğitim Müdürlükleri, Sağlık Müdürlükleri, Aile ve Sosyal Hizmet Müdürlükleri, üniversiteler, Yeşilay Danışmanlık Merkezi (YEDAM) gibi sivil toplum kuruluşları her yıl çok sayıda eğitim ve proje faaliyetleri yürütmektedir. Yerel gazetelerin bu faaliyetleri haber gündemine taşıması yöre halkında farkındalık oluşturmak için etkili bir yöntemdir. Ayrıca bağımlılığın sağlık, eğitim, aile, ekonomi, istihdam, güvenlik konularında bireysel ve toplumsal etkilerine haberlerde yer verilmesi, yöre halkı tarafından tanınan uzman kişilerin görüşlerinin, tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerinin haber yapılması bağımlılıkla mücadele çalışmalarına yerel düzeyde katkı sağlayacaktır.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Amacı

Uyuşturucu madde kullanımı ve madde bağımlılığı tüm dünyada önemli bir sorundur. Alınan tüm önlemlere rağmen her yıl binlerce ton uyuşturucu madde ele geçirilirken, bu maddeleri kullananların sayısı da giderek artmaktadır. Uyuşturucu madde bağımlılığının artması, konuyla ilgili daha fazla önleyici faaliyetin gerekli olduğunu göstermektedir (Işık, 2013). Kamuoyunu etkileme gücüne sahip olan medya, uyuşturucu ile mücadele çalışmalarında kullanılan araçlardan biridir. Bu doğrultuda medyanın uyuşturucu konusunu ele alma biçimi de önemlidir. Bu çalışma yerel gazetelerde çıkan uyuşturucu haberlerini bağımlılıkla mücadele bağlamında

incelemek ve ortaya çıkan sonuçlara göre öneriler geliştirmek amacıyla yapılmıştır.

3.2. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada genel tarama modellerinden biri olan tekil tarama modeli kullanılmıştır. Tekil tarama modeli, bir olgunun belirli bir durumdaki sonuçlarının incelenmesini ve sonuçlar ile durum arasındaki ilişkinin keşfedilmesini amaçlar (Şahin, 2023: 34). İçerik analizi yöntemi ile yapılan çalışmada, gazete haber metinleri incelenmiştir. İçerik analizi; metinlerin içinde gizli kalan anlam ve mesajların, belli bir sistematik çerçevesinde kavram ve kategoriler oluşturularak analiz edilmesidir. İçerik analizi araştırmacıya nitel verilerden nicel ve nitel analizler yapmaya olanak sağlar. Nicel içerik analizi yönteminde mesajların sıklık ve çeşitliliği, nitel içerik analizi yönteminde ise mesajların anlamı üzerinde çalışılır. Metinler, kitaplar, makaleler, mülakatlar, tartışmalar, tarihi dokümanlar, radyo televizyon programları, gazete haberleri kısaca içinde iletişim olan her materyal içerik analizi yöntemiyle incelenebilir (Güler vd., 2015: 331). Bu çalışmada yerel gazete haberleri nicel içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir.

3.3. Araştırmanın Evreni

Çalışmanın evrenini Samsun il ve ilçelerinde faaliyet gösteren 17 yerel gazete oluşturmaktadır (BİK, 2023). 01 Şubat 2022-28 Şubat 2023 tarihleri arasında Samsun yerel gazetelerinin internet siteleri üzerinden “*uyuşturucu*”, “*madde bağımlılığı*”, “*bağımlılıkla mücadele*” anahtar kavramları ile tarama yapılmış ve *Haber, Halk, Denge, Gerçek, Samsun, Altınova, Terme Vizyon* olmak üzere toplam yedi yerel gazetenin arşivinden 312 haber çalışma kapsamına alınmıştır. Diğer yerel gazetelerin haber arşivlerine ulaşılammıştır. Çalışmaya dahil edilen haberler bağımlılıkla mücadele bağlamında; haber içerikleri, haber konuları, haber başlıkları, fotoğraflar, uzman görüşleri, caydırıcılık gibi tema ve kategoriler çerçevesinde kodlanarak incelenmiş ve elde edilen veriler SPSS 22 paket programı ile analiz edilerek sayı ve yüzdeler dağılımları verilmiştir.

4. BULGULAR

Yerel gazetelerde çıkan uyuşturucu haberlerinin bağımlılıkla mücadele bağlamında incelenmesini amaçlayan bu çalışmada Samsun il ve ilçelerinde faaliyet gösteren yedi yerel gazeteden toplam 312 haber inceleme kapsamına alınmıştır. Bu haberlere ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Samsun'da faaliyet gösteren yedi yerel gazeteden konuyla ilgili 312 haber çalışma kapsamına alınmıştır. İncelenen haberlerin %42,3'ü *Haber Gazetesi*, %24,4'ü *Denge Gazetesi* ve %1,3'ü *Terme Vizyon Gazetesi*'ne ait haberlerdir (Tablo 1.)

Tablo 1. Samsun Yerel Gazetelerinin Uyuşturucu Konulu Haber Sayıları

Samsun Yerel Gazeteleri	Sayı (n)	Yüzde %
Haber	132	42,3
Denge	76	24,4
Halk	35	11,2
Altınova	34	10,9
Samsun	17	5,4
Gerçek	14	4,5
Terme Vizyon	4	1,3
Toplam	312	100

Tablo 2. Samsun yerel gazetelerinde yer alan uyuşturucu konulu haberlerin içeriklerini göstermektedir. Buna göre haberlerin %87,8'inin uyuşturucu bulundurma ya da ticareti konusunda olduğu, %12,2'sinin ise bağımlılıkla mücadele çalışmaları hakkında olduğu görülmektedir (Tablo 2.)

Tablo 2. Haberlerin İçerikleri

Haber İçeriği	Sayı (n)	Yüzde%
Uyuşturucu		
Bulundurma/Ticareti	274	87,8
Bağımlılıkla Mücadele	38	12,2
Toplam	312	100

Tablo 3. Çalışma kapsamında incelenen haberlerin konu kategorilerini göstermektedir. İncelenen haberlerin %87,8'i adli haberlerdir. Bu haberler uyuşturucu madde bulundurma ya da uyuşturucu ticareti kapsamında emniyet güçleri tarafından yakalanan kişi ya da gruplara ait adli haber niteliğindedir.

Haberlerin %5,8'i bağımlılıkla mücadeleyi içeren toplumsal konuları, %4,2'si uyuşturucu ve bağımlılıkla ilgili politikacıların açıklamalarını, %2,2'si sağlık açısından uyuşturucu kullanımını ele almıştır.

Tablo 3. Haberlerin Konu Kategorileri

Haber Kategorileri	Sayı (n)	Yüzde %
Adli	274	87,8
Toplumsal	18	5,8
Politik	13	4,2
Sağlık	7	2,2
Toplam	312	100

Tablo 4. Haber başlıklarında uyuşturucu maddelerin açık adının verilme durumunu göstermektedir. Buna göre haber başlıklarının %95,8'inde uyuşturucu madde adı geçmemekte, %4,2 haberde ise uyuşturucu madde adı haber başlığında yer almaktadır.

Tablo 4. Haber Başlıklarında Uyuşturucu Madde Açık Adı Olma Durumu

Başlıkta Uyuşturucu Açık Adı	Sayı (n)	Yüzde %
Yok	299	95,8
Var	13	4,2
Toplam	312	100

Tablo 5. Haberlerde kullanılan fotoğrafların içerikleri yer almaktadır. Haberlerin %45,5'inde uyuşturucu madde fotoğraflarına yer verilmiştir. %38,5 haberde satıcı/bağımlıya polis müdahalesi, %11,5 haberde uyuşturucu ile mücadele, %0,6 haberde uzman fotoğraflarına yer verilmiştir. İncelenen haberlerin sadece %0,3'ünde fotoğraf kullanılmamıştır.

Tablo 5. Haberlerde Kullanılan Fotoğraflar

Fotoğraflar	Sayı(n)	Yüzde%
Uyuşturucu Madde/Aparat	142	45,5
Satıcı/Bağımlı ve Polis	120	38,5
Mücadele Çalışmaları	36	11,5
Madde ve Polis	6	1,9
Satıcı/Bağımlı	5	1,6
Yetkili/Uzman	2	0,6
Fotoğraf Yok	1	0,3

Toplam	312	100
---------------	------------	------------

İncelenen haberlerde yetkili ya da uzman açıklamalarına yer verilme durumuna bakıldığında %84,9 haberde hiçbir yetkili açıklamasının olmadığı görülmektedir. Haberlerin %5,8’inde İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı uzmanlarının, %3,8’inde Samsun Valisi’nin açıklamaları, %1,9 haberde farklı yetkililer tarafından yapılmış açıklamalar yer almaktadır (Tablo 6.)

Tablo 6. Haberlerde Yetkili/Uzman Açıklamaları

Yetkili Açıklaması	Sayı(n)	Yüzde%
Açıklama Yok	265	84,9
Bakanlık	18	5,8
Valilik	12	3,8
Ortak Açıklama	6	1,9
STK	5	1,6
Üniversite	3	1
Uzman	2	0,6
Emniyet	1	0,3
Toplam	312	100

Çalışma kapsamında incelenen haberlerde caydırıcı ifadelerinin varlığına bakılmıştır. “Tutuklandı”, “yakalandı”, “etkisiz hale getirildi”, “savcılığa sevk edildi” gibi ifadeler caydırıcılık kapsamında kabul edilmiştir. Bu kapsamlar dışında farklı caydırıcı ifadelere rastlanmamıştır. Buna göre haberlerin %84,3’ü caydırıcı ifade içermektedir (Tablo 7.)

Tablo 7. Haber İçeriğinde Caydırıcı İfadelerin Bulunma Durumu

Caydırıcı İfade	Sayı(n)	Yüzde %
Var	263	84,3
Yok	49	15,7
Toplam	312	100

Tablo 8. İncelenen haber metinlerinde uyuşturucu madde adlarının açıkça yazılma durumunu ve uyuşturucu maddelerin piyasa değerinin yazılma durumunu göstermektedir. Buna göre haberlerin %61,5’inde uyuşturucu madde adı açıkça yazılmaktadır. %12,2 haberde ise ele geçirilen uyuşturucu maddelerin piyasa değeri açıkça yazılmıştır.

Tablo 8. Haber Metinlerinde Uyuşturucu Madde Açık Adı ve Piyasa Değeri

Madde İsmi	Sayı(n)	Yüzde %
Madde İsmi Var	192	61,5
Madde İsmi ve Piyasa Değeri	38	12,2
Madde İsmi ve Piyasa Değeri Yok	82	26,3
Toplam	312	100,0

Tablo 9. Haberlerde uyuşturucu madde kullanan ya da ticaretini yapan kişilerin isimlerinin verilme durumunu göstermektedir. İncelenen haberlerin %61,9'unda isim geçmediği, %38,1 haberde ise habere konu olan kişilerin isimlerinin kısaltma şeklinde verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 9. Haberlerde Uyuşturucu Kullanan/Satan Kişilerin İsimlerinin Verilme Durumu

İsimler	Sayı(n)	Yüzde %
İsim Geçmiyor	193	61,9
Kısaltma Var	119	38,1
Toplam	312	100,0

5. TARTIŞMA

Uyuşturucu konusu medyada her zaman gündemde olan haber değeri yüksek konulardan biridir. Toplumlar için çok ciddi bir risk durumu olan uyuşturucu konusunun medyada nasıl sunulduğu, uyuşturucu ile mücadele çalışmalarının başarısında önemli faktörlerden biridir (Gezen, 2018: 470). Çalışmanın bu bölümünde yerel gazetelerin uyuşturucu haberlerini sunumu, bağımlılıkla mücadele bağlamında tartışılacaktır.

Çalışmada Samsun il ve ilçelerinde faaliyet gösteren yedi yerel gazetenin uyuşturucu konusundaki toplam 312 haberi incelenmiştir. Haberlerin büyük bir kısmı merkez ilçelerde yayımlanan gazetelere aittir.

İncelenen haberlerin %87,8'i uyuşturucu bulundurma ya da ticareti konusunda adli haberlerdir. Haberlerin sadece %12,2'si bağımlılıkla mücadele çalışmaları hakkındadır. Uyuşturucu bağımlılığı ile mücadele konusundaki haberlerin %5,8'i toplumsal içerikli, %4,2'si politikacıların açıklamaları ve %2,2 haber ise uyuşturucu konusunun sağlık açısından ele alınması ile ilgilidir. Bu sonuca göre incelenen yerel gazetelerde uyuşturucu ile ilgili konuların adli boyutu daha fazla haber olmuştur. Belackova ve arkadaşlarının (2011) yaptığı çalışmada

uyuşturucu arzına yönelik haberlerin televizyon ve radyo yayınlarında daha fazla olduğu ve yerel gazetelerde ise suçla ilgili uyuşturucu haberlerine daha çok yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Şekercioğlu'nun (2018: 131) Basında Uyuşturucu Haberlerinin Sunumu konulu tez çalışmasında da uyuşturucu konusunun çoğunlukla gazetelerin polis ve adliye sayfalarında yer aldığı ve bunun olayı sıradanlaştırdığı ve konunun adli çerçeveye sınırlandırıldığı ifade edilmiştir. McGinty ve arkadaşları (2019) Amerika Birleşik Devletleri ulusal ve yerel gazetelerinde 2013-2017 yılları arasında uyuşturucu konulu 600 haberi incelemiş ve haberlerin çoğunda uyuşturucu konusunun suça yönelik cezalar çerçevesinde ele alındığını bulmuşlardır.

Çalışmada haber başlıklarında ve metin içinde uyuşturucu maddelerin açık adının verilme durumuna bakılmıştır. Haber başlıklarının %4,2'sinde, haber metinlerinin ise %73,3'ünde uyuşturucu maddelerin açık adının yer aldığı görülmüştür. Ayrıca haberlerin %12,2'sinde yakalanan maddelerin piyasa değerleri de verilmiştir. Haber başlıkları ve içeriklerinde uyuşturucu maddelerin adlarının verilmesi okuyucularda bir merak duygusu oluşturabilmekte, dikkat çekeabilmekte, bağımlı bireylerde uyuşturucu kullanımını teşvik edebilmekte ve bazı durumlarda da uyuşturucu maddeyi masumlaştıran bir algı oluşturabilmektedir (Taşdemir, 2011: 44, Alada, 2022: 152, Ökten, 2023: 58). Emniyet güçleri tarafından yakalanan maddelerin piyasa değerlerinin verilmesi ise bu maddelerin ticaretinin kârlı olduğu algısını oluşturarak, özendirici bir etki yapabilmektedir. Bunun yerine haber metinlerinde ele geçirilen maddenin miktarına yer verilmesi önerilmektedir. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından yayınlanan Doğru Habercilik ve Medya Etiği rehberinde; medyanın haberi sunuşunda, uyuşturucu ticareti yapanların yaşantısını özendirici yayınlar yapmaması ve gereksiz bilgiler verilerek yanlış davranışlara yol gösterilmemesi önerilmektedir (Ökten, 2023: 58). Uyuşturucu konulu haber içeriklerinde bu maddelere ilişkin ayrıntıların yerine uyuşturucunun toplum ve birey için zararlarına ve risklerine odaklanması doğru yaklaşımdır (Taşdemir, 2011: 45).

İncelenen yerel gazete haberlerinde fotoğrafların kullanımına bakılmıştır. Fotoğraf kullanılması habere olan ilgiyi artırırken, inandırıcılığı da güçlendirmektedir. Fotoğraf bir habere okuyucunun dikkatinin çekilmesini ve haberin daha kolay ve hızlı okunmasını sağlar (Kasım, 2008; Gezen, 2018: 478). Çalışma kapsamında incelenen haberlerin %99,7'sinde fotoğraf kullanılmıştır. Fotoğrafların %45,5'inde uyuşturucu madde ve aparatları, %38,5'inde polis müdahalesi ve %11,5'inde uyuşturucu ile mücadele çalışmaları yer almaktadır. Bu veriler inceleme kapsamındaki yerel gazetelerde uyuşturucu madde ve aparatlarına ait fotoğraflara oldukça fazla yer verildiğini, buna karşılık mücadele çalışmalarını içeren fotoğrafların gazetelerde çok az yer aldığını göstermektedir. Balseven ve arkadaşları (2002) yaptıkları çalışmada haber dahil hiçbir yayında uyuşturucu madde kullanım biçimleri hakkında bilgi verilmemesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Doğru Habercilik ve Medya Etiği rehberinde ise bağımlılık yapıcı nesnelere cazileştirilmemesi ifadesi yer almaktadır (Ökten, 2023: 58). Şekercioğlu'nun (2018) uyuşturucu haberleri hakkındaki çalışmasında da uyuşturucu madde fotoğraflarının çok fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Koçak ve Temel (2022: 149), görsel medyada uyuşturucu madde temsiline baktıkları çalışmalarında, medya araçlarının uyuşturucu madde temsili konusunda yeteri kadar hassasiyet göstermediği, hatta neredeyse teşvik edici içeriklerin olduğunu ifade etmişlerdir. Bu çalışmanın sonuçlarına göre de Samsun yerel gazetelerinde uyuşturucu haberlerine ilişkin fotoğraflarda teşvik edici, özendirici olabilecek içeriklerin mevcut olduğu söylenebilir.

Çalışma kapsamında incelenen haber metinlerinde yetkili ya da uzman açıklamalarına yer verilme durumuna bakılmış ve %84,9 haberde hiçbir yetkili/uzman açıklamasının olmadığı, %15,1 haberde yetkili/uzman açıklamaları olduğu görülmüştür. Solmaz ve Okumuş'un (2015) ulusal bir gazetenin haberlerini inceledikleri çalışmalarında %28,5 haberde uzman görüşlerine ve mücadele yöntemlerine yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Alada'nın (2022) çalışmasında ise bağımlı bireylerin konu hakkında bilgi kaynağı olarak ilk tercihlerinin hekimler olduğu ve bilgi aramak için en çok medya ve internet ortamlarını kullandıkları tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre,

yerel halkın görüşlerinin belirlenmesinde etkisi olan yerel gazetelerde, bağımlılıkla mücadele kapsamında uzman kişilerin yapacağı bilgilendirmelere daha çok yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Uyuşturucu ile mücadele çalışmalarında medyada yer alan yazılı, görsel, işitsel her türlü mesajın caydırıcılık ifadesi taşıması süreci olumlu veya olumsuz etkileme gücüne sahiptir (Taşdemir, 2011: 42). Araştırmada, incelenen haberlerin %84,3'ünde caydırıcı olabilecek “tutuklandı”, “yakalandı”, “etkisiz hale getirildi”, “savcılığa sevk edildi” gibi ifadeler yer almaktadır. Bu haberler uyuşturucu ticareti ya da kullanımı hakkında asayiş ve adli konulardaki haberlerdir. İncelenen haberlerin %40,1'inde uyuşturucu ticareti yapanların fotoğraflarına yer verilmiştir. Medyanın uyuşturucu ticareti yapanları teşhir etmesi de caydırıcılık anlamında bir yöntemdir ve uyuşturucu ile mücadele kapsamında anlamlandırılabilir. Gezen (2018) gazete haberlerinin uyuşturucu ile ilgili konuları toplumsal bir sorun olarak ele almak yerine bireylerin kişilik özellikleri, ahlaki değerleri ile ilişkili adli problemler olarak sunulduğunu ifade etmiştir (Gezen, 2018: 470). İncelenen yerel gazetelerde de uyuşturucu konusu daha çok adli haberler olarak yer aldığı için, caydırıcılık içeren mesajlar da suça yönelik ifadelerden ve görüntülerden oluşmakta, bağımlılığın sağlık ve sosyal boyutuna ilişkin caydırıcılık mesajları çok az yer almaktadır.

Samsun yerel gazetelerinde uyuşturucu madde kullanan ya da ticaretini yapan kişilerin açık isimlerinin verilme durumuna bakılmış %61,9 haberde isim geçmediği, %38,1 haberde ise habere konu olan kişilerin isimlerinin kısaltılarak verildiği tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, adli haberlerde kişi resmen suçlanmadan önce zanlıların isimlerinin verilmesinde hakkaniyet gözetilmelidir (Ökten, 2023: 44) etik ilkesine uygun olarak haber yapıldığını göstermektedir.

Çalışmanın genel sonuçları ulusal gazetelerde uyuşturucu haberleri konusunda yapılan benzer çalışmalarla (Gezen, 2018: Şekercioğlu, 2018: Solmaz ve Okumuş, 2015) karşılaştırıldığında, ulusal ve yerel gazetelerin uyuşturucu haberlerini sunumunda bir farklılık olmadığı, uyuşturucu haberlerinin adli boyutunun habercilik açısından daha çok

tercih edildiği, uyuşturucu isimlerinin ve fotoğraflarının haberlerde sıklıkla yer alırken, uzman görüşlerine çok az yer verildiği görülmektedir. Bu sonuçlara göre çalışma kapsamında incelenen yerel gazetelerin uyuşturucu konusundaki haberlerinin, bağımlılıkla mücadele bağlamında yetersiz kaldığı düşünölmektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yerel gazeteler yayımlandıkları bölgeye ait sorunları, olayları, siyaset, kültür, sanat ve spor faaliyetlerini araştırmak ve aktarmakla görevli olan ve yerel kamuoyunun oluşturulmasına hizmet eden yayın organlarıdır. Faaliyet gösterdikleri yörede halkla içi içe yaşayan, onları yakından tanıyan beklentilerinin ve ihtiyaçlarının farkında olan yerel gazetelerin haber üretiminde bu etkileşimin izlerinin olması beklenir. Bu çalışmada Samsun yerel gazetelerinde uyuşturucu konulu haberlerin sunumuna, bağımlılıkla mücadele bağlamında bakılmıştır. Çalışma kapsamındaki haberlerin ağırlıklı olarak asayiş ve adli olaylarla ilgili uyuşturucu ticareti, kaçakçılığı hakkında olduğu ve haber metinlerinde bağımlılıkla mücadele açasından bilgilendirici herhangi bir içeriğin ya da ifadenin yer almadığı görölmüştür. Uyuşturucu haberlerinin sadece adli olaylar olarak sunulması, konunun bireysel, toplumsal, ekonomik risklerinin göz ardı edilmesine neden olabilmekte ve olayların sadece kişisel ahlaki meseleler olarak suç kapsamında algılanmasına ve sıradanlaşmasına neden olabilmektedir (Gezen, 2018: 479). İncelenen haberlerde uyuşturucu madde isimlerine, maddenin piyasa değerine ve fotoğraflarına sıklıkla yer verildiği görölmüştür. Uyuşturucu ile ilgili haberlerde bu bilgilerin açıkça sunulmasının, okuyucularda özendirici ve yönlendirici bir etki yapabileceği, bu nedenle bilgilerin farklı ifadelerle verilmesi gerektiği medya etik ilkelerinde de açıkça tanımlanmıştır (Ökten, 2023: 45). Bağımlılıkla mücadele konusundaki az sayıda haberin valilik, üniversiteler, STK'lar ve bakanlıklar tarafından yapılan çalışmalar hakkında olduğu görölmüştür. Sonuç olarak yerel gazeteler yöre halkının kendi çevrelerinde gelişen olaylar hakkında bilgi aldıkları en yakın medya araçlarıdır ve bölge halkının görüşlerinin belirlenmesinde etkili organlardır. Uyuşturucu ile mücadele konusunda yapılacak haberler yöre

halkının bilgilendirilmesini ve farkındalığının artmasını sağlar. İncelenen haberler çerçevesinde, Samsun yerel gazetelerinin uyuşturucu konulu haberleri adli olaylar olarak sunduğu, bağımlılıkla mücadele konusunun az sayıda haber olduğu, haber içeriklerinde farkındalık oluşturacak bilgilendirmelere, uzman görüşlerine yer verilmediği ve habercilik etiğinin bazı kurallarına uyulmadığı söylenebilir. Çalışma sonunda şu önerilerde bulunulabilir;

- Yerel gazetelerde uyuşturucu ile mücadele kapsamında bölgedeki Emniyet Müdürlüğü, Milli Eğitim Müdürlüğü, Sağlık Müdürlüğü, Sosyal Hizmet Müdürlüğü, üniversiteler ve STK'lar gibi kurum ve kuruluşların çalışmalarına ait haberlere daha fazla yer verilmesi
- Uyuşturucu ile ilgili adli haberler de dahil tüm haberlerin içeriğinde, mücadele kapsamında önleyici, caydırıcı, bilgilendirici ifadeler yer verilmesi.
- Yapılan haberlerde uyuşturucu madde ve aparatlarına ait fotoğraflara yer verilmemesi
- Haberlerde uyuşturucu madde isimlerinin ve piyasa değerinin ayrıntılı olarak verilmemesi
- Uyuşturucu konulu haberlerde uzman görüşlerine yer verilmesi
- Uyuşturucu konusundaki haberlerde etik ilkelere dikkat edilmesi önerilmektedir.

Etik Beyanı: Bu çalışmada gazete haberleri taranmıştır. Gazete haberleri, kamuya açık bilgi niteliğindedir ve bu nedenle kişisel veri içermez. Gazete haber taraması, herhangi bir katılımcıdan veri toplamayı gerektirmez ve katılımcıların haklarını ihlal etme potansiyeli yoktur. Bu sebeple çalışmamın etik kurul izni gerektirmeyen çalışmalar arasında yer aldığını beyan ederim.

Destek ve Teşekkür: Bu araştırmanın hazırlanmasında herhangi bir kurumdan destek alınmamıştır.

Katkı Oranı Beyanı: Araştırmanın tüm süreci makalenin beyan edilen tek yazarı tarafından gerçekleştirilmiştir.

Çatışma Beyanı: Araştırma tek yazarlıdır.

KAYNAKÇA

- Alada, F.N. (2022). *Uyuşturucu Kullanıcılarının Medya İle İlişkileri, Medya Okuryazarlığı ve Sağlık Okuryazarlığı Düzeyleri*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi
- Balseven, A., Özdemir, Ç., Tuğ, A., Hancı, H., Doğan, Y. (2002). Madde Kullanımı, Bağımlılıktan Korunma ve Medya. *Sürekli Tıp Eğitim Dergisi*, 11(3), 91-93.
- Bekiroğlu, O. (2008). Yerel Kamuoyunun Oluşumunda Yerel Basının Rolü-Trabzon Örneğinde Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (19), 131-151.
- Belackova, V., Stastna, L., & Miovský, M. (2011). 'Selling By Drugs': Content Analysis of The Coverage of İlicit Drugs in Different News Media Types and Formats. *Drugs: Education, Prevention and Policy*, 18(6), 477-489.
- BİK (2023). Samsun Yerel Gazeteleri. Erişim tarihi:21.02.2023 Basın İlan Kurumu. <https://124.im/bNvCR6e>
- BMYK (2023). Bağımlılık Nedir? Erişim tarihi: 19.08.2023 Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu <https://124.im/yJo>
- EMCDDA (2012). 2012 Annual Report On The State Of The Drugs Problem İn Europe. Erişim tarihi: 18.06.2023 The European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction. <https://124.im/84EWc>
- Erkan, R., & Bağlı, M. (2005). Diyarbakır'da Seçmen Davranışı ve Seçmen Davranışının Oluşmasında Yerel Medyanın Rolü. *Selçuk İletifim*, 3(4), 181-196.
- EU-(2022). Avrupa Uyuşturucu Raporu Trendler ve Gelişmeler. Erişim tarihi:18.07.2023. European Union. <https://124.im/KOEAchk>
- Gezen, A. K. (2018). Uyuşturucu Bağımlılığının Yazılı Basında Temsili. *İletifim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 2022(47), 467-485.
- Gezgin, S. (2007). *Türkiye'de Yerel Basın*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletifim Fakültesi Yayınları.

- Güler, A., Halıcıoğlu, M. B., Taşgın, S. (2015). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma*. 2. Baskı. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Işık, M. (2013). *Madde Kullanımı ve Stratejik İletişim*. Ankara: Sage Yayıncılık.
- Kasım, M. (2008). "Basında Haberin Anlatımında Fotoğrafın Rolü". *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 10(1-2), S.431- 448.
- Koçak, Ö. F., & Temel, M. (2022). Görsel Medya Yapımlarında Uyuşturucu Maddelerin Temsili. *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(49), 129-153.
- Kutlu, Ö., Örselli, E., & Babahanoğlu, V. (2017). Türkiye’de Gençlerin Uyuşturucu ile Mücadele Politikaları Hakkında Düşünceleri. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 5(11), 125-158.
- McGinty, E. E., Stone, E. M., Kennedy-Hendricks, A., Sanders, K., Beacham, A., & Barry, C. L. (2019). US news media coverage of solutions to the opioid crisis, 2013–2017. *Preventive Medicine*, 126, 105771.
- Ögel K. (2010). *Sigara, Alkol ve Madde Kullanım bozuklukları: Tanı, Tedavi ve Önleme*. İstanbul: Yeniden Yayınları.
- Ökten, S. (2023). Doğru Habercilik ve Medya Etiği. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Yayınları. Erişim tarihi: 08.08.2023 <https://124.im/uHX>
- Solmaz, A., & Okumuş, M. (2015). Yeni Bir Uyuşturucu Madde Olan Bonzai Haberlerinin İnternette Sunumu: www.milliyet.com.tr Örneği. *Selçuk İletişim*, 8(4), 341-356.
- Şahin, S. (2023). *Sosyal Bilimlerde Araştırma*. Ankara: Pegem Akademi.
- Şekercioğlu, H. (2018). *Basında Uyuşturucu Haberlerinin Sunumu*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi
- Taşdemir, M. (2019).Bağımlılık İle Mücadele Stratejik İletişim Belgesi. TC Sağlık Bakanlığı Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü. Erişim tarihi: 22.04.2023 <https://124.im/gKo>

- TBMM (2018). Uyuşturucu Madde Bağımlılığı ve Yeni Bağımlılık Turlerinin Araştırılarak Bağımlılığın Nedenlerinin ve Alınacak Tedbirlerin Tespit Edilmesi Maksadıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu. Erişim tarihi: 20.09.2023 <https://124.im/zsMj9X>
- TUBİM (2021). Turlkiye Uyuşturucu Raporu. Erişim tarihi: 14.07.2023 Turlkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi. <https://124.im/mUZ>
- TUBİM (2022). Turlkiye Uyuşturucu Raporu Eğilimler ve Gelişmeler. Erişim tarihi: 08.06.2023. Turlkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi. <https://124.im/E5t7>
- UNODC-World Drug Report 2022 . Erişim tarihi: 21.07.2023. United Nations Office on Drugs and Crime. <https://124.im/0A4YEvQ>
- Vural, A. M. (2007). İşlev, Önem Ve Misyonlarıyla Yerel Basın ve Eskişehir Örnekleminde Elde Edilen Bulgular. S. Gezgin (Ed.) *Turlkiye’de Yerel Basın*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İletişim Fakóltesi Yayınları
- WHO- Opioid overdose. Erişim tarihi: 27.07.2023. World Health Organization <https://124.im/se2>

PRESENTATION OF DRUG NEWS IN LOCAL NEWSPAPERS: AN ANALYSIS IN THE CONTEXT OF COMBATING ADDICTION

Extended Summary

Aim:

Drug addiction is an important problem all over the world. Despite all the measures taken, thousands of tons of drugs are seized every year, and the increasing number of users makes us think that preventive activities regarding this issue should be strengthened (Işık, 2013). Media is an important tool to reach large audiences quickly in anti-drug efforts. The aim of this study is to examine the news on drugs of local newspapers, which is an effective media tool in determining the views of the local people, in the context of the fight against addiction and to develop suggestions according to the results.

Method(s):

Content analysis method was used in this study with general scanning model. Content analysis method is the analysis of the meanings and messages hidden in the texts by creating concepts and categories within a certain systematic framework. The universe of the study consists of 17 local newspapers operating in Samsun province and its districts. A total of 312 news items from 7 local newspapers were included in the survey conducted with the key concepts of "drugs", "substance addiction" and "fight against addiction" on the websites of Samsun local newspapers between February 01, 2022 and February 28, 2023. News included in the review; news contents, news topics, national/local, news headlines, photographs, expert opinions, deterrence were coded within the framework of themes and categories, and the data obtained were analyzed with the SPSS 22 package program and their number and percentage distributions were given.

Findings:

Considering the findings of the study; 87.8% of the news are forensic news about drug possession or trafficking. Only 12.2% of the news is about the fight against addiction. 5.8% of these

news are about social content, 4.2% are about the statements of politicians and 2.2% are about dealing with the drug issue in terms of health. It has been observed that 4.2% of the news headlines and 73.3% of the news texts have the full name of drugs. In addition, the market values of the seized items in 12.2% of the news are also given. Photographs were used in 99.7% of the news. 45.5% of the photographs include drugs and their apparatus, 38.5% of the police intervention and 11.5% of the works to fight against drugs. It was observed that 84.9% of the news texts examined did not have any official/expert statements.

Conclusion and Discussion:

Local newspapers are media organs that are in charge of researching and conveying the problems, events, politics, culture, art and sports activities of the region they are published in and that serve to form local public opinion. It is expected that the traces of this interaction in the news production of local newspapers, which live in close contact with the people in the region where they operate and are aware of their expectations and needs, are closely acquainted with them. In this study, news about drugs in Samsun local newspapers were examined and it was seen that the news was mostly about drug trade and smuggling within the scope of public order and judicial events, and that there was no informative content or expression in terms of combating addiction in these news texts. It has been determined that the names of the drugs, the market values of the substances and the photographs of the substances are frequently included in the news content. It is thought that such news contents can have an encouraging and guiding effect on readers. It has been observed that the few news on the fight against addiction are about the work carried out by the governorship, universities, NGOs and ministries. According to these results, in the news of Samsun local newspapers; It is recommended that they not use expressions and images that encourage drugs, include expert opinions, and report more on anti-drug efforts.